Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001978

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 11.06.2025 № 286-ст

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Олена Вікторівна
2. Olena Stepaniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична культура і спорт

Дата захисту: 28-05-2025

Спеціальність за освітою: Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8269

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.01.39, 77.03.43

Тема дисертації:

1. Організаційно-методичні засади волонтерської діяльності в адаптивному спорті
2. Organisational and methodological foundations of volunteer activity in adaptive sports

Реферат/анотація:

1. Аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, показав, що сьогодні волонтерська діяльність в адаптивному спорті має вкрай важливе значення. У світовій спільноті волонтерська діяльність в адаптивному спорті набуває системного характеру, тоді як в Україні вона залишається епізодичною та недостатньо розвинутою. У зв'язку із цим актуальним постає вивчення питання організаційно-методичних засад розвитку волонтерської діяльності в адаптивному спорті, що зумовлює необхідність проведення ґрунтовних досліджень у цьому напрямі. Вирішення зазначених питань є важливим для забезпечення ефективної організації волонтерської роботи, підвищення її впливу на розвиток адаптивного спорту та інтеграцію осіб з інвалідністю в суспільство. Мета дослідження – обґрунтування організаційно-методичних засад інституалізації волонтерської діяльності в адаптивному спорті шляхом розробки технології підготовки волонтерів для роботи зі спортсменами з інвалідністю та підтвердження її соціально-гуманістичної цінності.

Об’єкт дослідження – волонтерська діяльність у спорті Методи дослідження – теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, інформації світової мережі Internet, аналіз документальних матеріалів; метод системного аналізу; метод порівняння та зіставлення; соціологічні методи дослідження (анкетування); метод експертних оцінок; методи математичної статистики. Наукова новизна: □ уперше обґрунтовано та розроблено технологію підготовки волонтерів для роботи зі спортсменами з інвалідністю; □ уперше розроблено програму факультативного курсу «Пізнай світ волонтерства в адаптивному спорті»; □ уперше розроблено навчальну програму факультативного курсу «Пізнай світ волонтерства в русі Спеціальних Олімпіад»; □ уперше розроблено робочу програму навчальної дисципліни «Волонтерство в адаптивному спорті», яка була інтегрована в освітній процес НУФВСУ; □ дістали подальшого розвитку дані науковців щодо організаційних засад реалізації волонтерської діяльності в адаптивному спорті, а саме: визначені чинники мотивації, рекрутингу, навчання та супроводу волонтерів для адаптивного спорту; □ дістали подальшого розвитку дані щодо важливості налагодження ефективної комунікації між суб’єктами волонтерської діяльності, зокрема: волонтерами, спортсменами з інвалідністю, їхніми батьками, тренерами, організаторами спортивних заходів, спортсменами-ветеранами війни тощо; □ доповнено дані щодо питань організації, підготовки та залучення учнівської та студентської молоді до волонтерської діяльності; □ розширено уявлення щодо сучасних тенденцій розвитку волонтерства у спорті та напрямів їх діяльності; □ доповнено та осучаснено наукові дані щодо соціально-гуманістичного значення волонтерської діяльності в адаптивному спорті. За результатами дисертаційного дослідження встановлено, що ефективна організація волонтерської діяльності в адаптивному спорті потребує цілісного підходу, який включає: формування мотиваційного середовища, налагодження системи рекрутингу, яка дозволяє залучати широке коло зацікавлених осіб, зокрема студентів; розробку навчально-методичних матеріалів для підготовки волонтерів, які враховують специфіку роботи з особами з інвалідністю; інституціоналізацію волонтерської діяльності через включення відповідних програм у навчальні плани закладів вищої освіти; оцінювання ефективності волонтерської діяльності, що передбачає моніторинг рівня підготовки, задоволеності волонтерів, спортсменів та інших учасників процесу.

2. Analysis and generalization of scientific and methodological literature have shown that today, volunteer activity in adaptive sports holds exceptional importance. In the global community, such activity is becoming systemic, whereas in Ukraine, it remains episodic and underdeveloped. This highlights the relevance of studying the organizational and methodological foundations for the development of volunteer activities in adaptive sports, necessitating in-depth research in this direction. Addressing these issues is vital for ensuring the effective organization of volunteer work, enhancing its impact on the development of adaptive sports, and promoting the social integration of people with disabilities. Purpose of the research – to justify the organizational and methodological foundations for the institutionalization of volunteer activities in adaptive sports through the development of a volunteer training technology for working with athletes with disabilities and to confirm its socio-humanistic value. Object of research – volunteer activity in sports. Research methods – theoretical analysis and generalization of scientific and methodological literature, Internet resources, analysis of documentary materials; system analysis method; comparative and contrasting methods; sociological research methods (surveys); expert evaluation method; mathematical statistics methods. Scientific Novelty • For the first time, a training technology for volunteers working with athletes with disabilities has been substantiated and developed. • A pilot extracurricular course "Discover the World of Volunteering in Adaptive Sports" has been created for the first time. • An educational program for the elective course "Discover the World of Volunteering in the Special Olympics Movement" has been developed. • A working program of the academic discipline "Volunteering in Adaptive Sports", integrated into the educational process of the National University of Physical Education and Sport of Ukraine (NUUPES), has been introduced. • Scientific data have been expanded regarding the organizational foundations of implementing volunteer activities in adaptive sports, particularly in identifying factors of motivation, recruitment, training, and support of volunteers in this field. • The importance of effective communication between stakeholders in volunteer activities—volunteers, athletes with disabilities, their families, coaches, event organizers, and war veteran athletes—has been further developed. • Information has been added regarding the organization,

preparation, and engagement of school and university youth in volunteer activities. • The understanding of modern trends in the development of sports volunteering and its directions has been broadened. • Scientific knowledge regarding the socio-humanistic significance of volunteer activity in adaptive sports has been updated and expanded. The dissertation research has found that the effective organization of volunteer activity in adaptive sports requires a holistic approach, including: the formation of a motivational environment; the establishment of a recruitment system engaging a wide audience, especially students; the development of educational materials tailored to working with people with disabilities; institutionalization through the inclusion of appropriate programs in higher education curricula; and the evaluation of volunteer effectiveness through monitoring the preparedness and satisfaction of volunteers, athletes, and other participants in the process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Олена Степанюк, Ірина Когут. Сутність волонтерської діяльності в адаптивному спорті. Sport science spectrum. 2024. № 2. С. 110–120. DOI: https://doi.org/10.32782/spectrum/2024-2-15
- Когут І., Степанюк О. Реалізація волонтерської діяльності в різних напрямах спорту. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2022. № 4. С. 78–84. DOI: https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.4.78-84
- Степанюк О., Когут І. Міжнародний досвід реалізації волонтерської програми Спеціальних Олімпіад «Об'єднаний спорт». Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2023. № 2. С. 74–80. DOI: https://doi.org/10.32652/tmfvs.2023.2.74-80
- Когут І., Степанюк О. Організаційно-методичні особливості реалізації спортивної волонтерської діяльності в освітніх закладах України та світу. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2022. № 2. С. 71–75. DOI: https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.2.71-75
- Степанюк О., Когут І. Сучасні тенденції розвитку спортивного волонтерства. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2022. № 3. С. 102–107. DOI: https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.3.102-107
- Когут І., Степанюк О. Соціально-гуманістична спрямованість волонтерської діяльності в адаптивному спорті. Теорія і методика фізичного 18 виховання і спорту. 2021. № 1. С. 82–87. DOI: https://doi.org/10.32652/tmfvs.2021.1.82-87

Наукова (науково-технічна) продукція: організаційно-методичні засади інституалізації волонтерської діяльності в адаптивному спорті

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення процесу підготовки волонтерів для адаптивного спорту; поліпшення якості життя осіб з інвалідністю; формування гуманістично орієнтованого суспільства

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U108294

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Когут Ірина Олександрівна

2. Iryna O. Kogut

Кваліфікація: д.фіз.вих., професор, 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3042-2189

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішин Максим Володимирович

2. Maksym V. Mishyn

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8908-6861

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, буд. 99, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Передерій Аліна Володимирівна

2. Alina V. Perederii

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5511-2478

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського

Код за ЄДРПОУ: 34606048

Місцезнаходження: вул. Костюшка, буд. 11, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаренко Євген Володимирович
2. Eugene V. Goncharenko

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7196-3061

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маринич Вікторія Леонідівна
2. Victoria Marynych

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2784-680X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Борисова Ольга Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Борисова Ольга Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Маринич Вікторія Леонідівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна